

RIPOLLÉS, L'ARTISTA PRIMARI

Vestit de jardí

Joan Ripollés té cinquanta-cinc anys i la barba llarga i blanca, a vegades l'omple de floretes i es vesteix de torero, perquè ja des de menut li agradava disfressar-se i al seu carrer humil li deien que era marieta. La tofa de cabells grisos del seu cap, la cobreix amb un mocador blanc del qual ixen dues antenes que li atorguen una imatge d'insecte escrutador, de faune clàssic amb brusa de colorits i grans socs de fusta on amaga peus de cabra. Pinta al mas de Cucala, entre les oliveres, garroferes i pins i el xiular aflautat dels abellerols. Quan baixa a Castelló s'entafora al cau de Vicent Forés on fa urpades a natges i pits d'argila que resoldrà en escultures ceràmiques d'alta temperatura.

Amant de la bona vida i de la senzillesa feréstega, és un artista primari dins un món *naïf* que brolla als llenços, els gravats i les escultures amb la implacable i abassegadora presència de dones madures i de contorns plens, rodons i opulents, bous i bruixots que li desperten obscures atraccions per la màgia de la naturalesa i del sexe.

«L'expressió —diu enarcant la cella mentre un doll de baranes li solca el front— és primària sempre. L'artista és un ésser primari perquè sent la necessitat de manifestar la vida. La vida com ella ha de ser i no com vols que siga. L'única autenticitat que hi ha de veritat és la manifestació primària. L'artista és la manifestació en l'estat, és pur, sense manipulacions. Una persona amb capacitat d'absorbir i d'expressar. Amb unes sensibilitats més suaus, amb menys resistència. El dolor d'un artista és enormement més dramàtic que el d'una persona normal. La seua soledat, també. Cada vegada que necessites fer alguna cosa del teu interior, quan comences a manifestar-te i a fer, et trobes amb la soledat. I he descobert pel contacte de l'escultura i la pintura que l'escultura és menys solitària que la

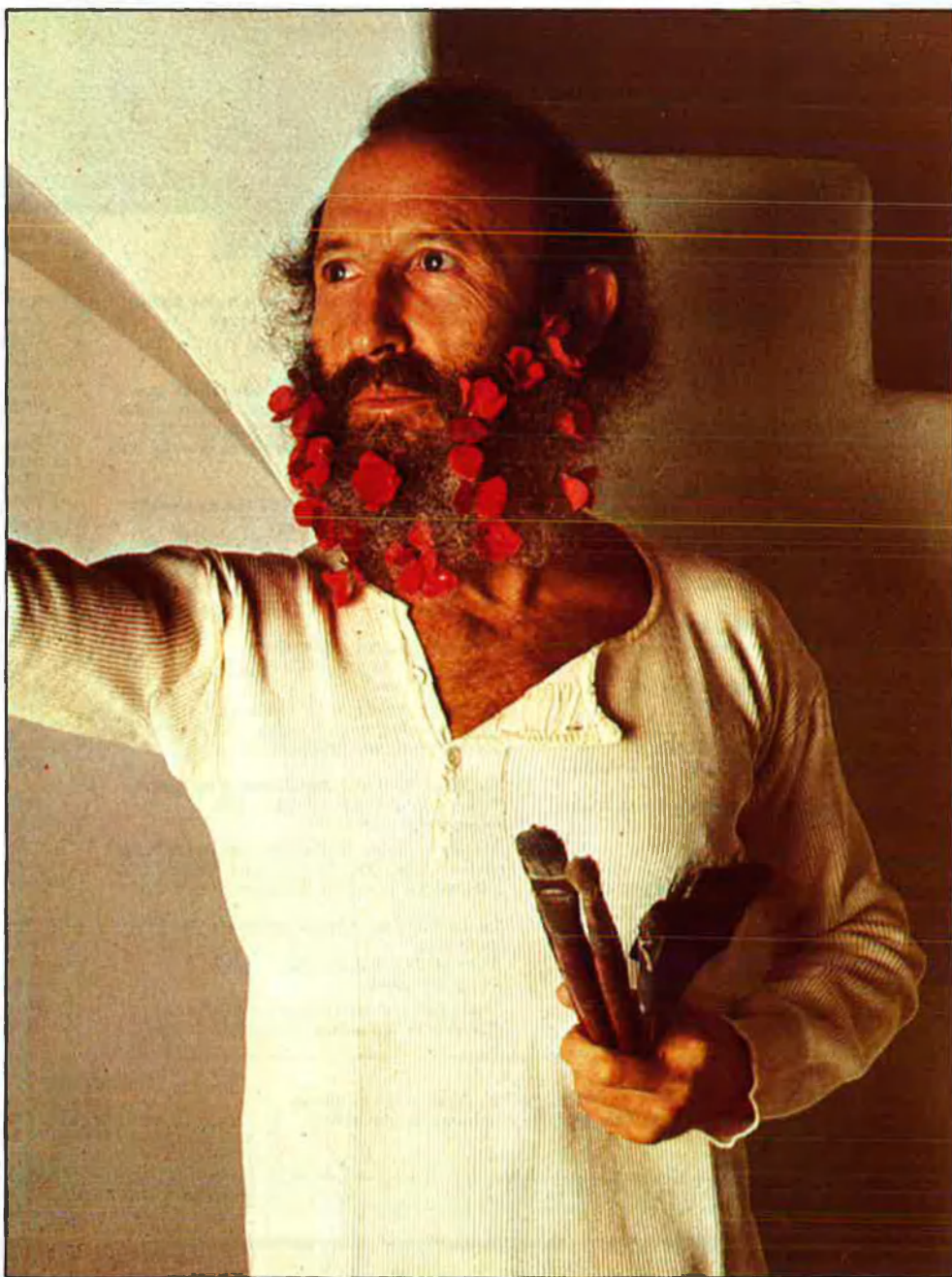
Nascut a Castelló l'any 32, Ripollés és un dels artistes més personals que viuen i treballen al País Valencià.

Pintor i escultor, la seua obra reflecteix incansablement el seu amor a la vida.

Antoni Albalat

pintura. El més solitari és la pintura. Amb l'escultura comences a treballar amb una matèria que té volum. La tela és llisa encara que li poses matèria a la base. Per a la pintura has de tenir més mitjans íntims que per a l'escultura».

El seu ofici l'allibera de la teoria i l'intel·lectualisme. Això darrer li fa hereditat. Es defineix com un aportador de llibertat poc conceptual i subconscient, un manipulador de la realitat que l'envolta i que transforma en quadres de colors vius i perfectament delimitats que brollen com a puntes d'un cabdell màgic entortolligat dins el seu cervell d'anacoreta. La conversa fuig cap a la seua imatge de *rara avis*

«Em pose floretes per distingir els imbècils».

que crida l'atenció on vaja.

«Em pose les floretes per distingir els imbècils. Em provoque a mi mateix perquè m'agrada, però no ho faig per provocar els altres, perquè no provoque. Portar una porra o una pistola sí, que em faria vergonya. Jo em pose floretes, a qualsevol li dones floretes i és un bon acte».

«Crec que no tinc una imatge d'executiu —diu—. La tinc estrofolària, i d'això jo no en tinc cap necessitat per a vendre la meua obra. Viure com jo visc dins del món estrofolari meu forma part de la manera de manifestar-me en el meu treball. ¡A l'edat que tinc és tan ridícul voler fer el ridícul! Mentre que quan el ridícul que entén la societat és harmoniós amb tu, resulta que és homogeni. Als cinquanta-cinc anys, voler diferenciar-se dels altres per a tenir rendibilitat comercial, en principi, és ser idiota. En segon lloc, si no s'està tocat del bolet és quasi impossible suportar la pressió que se sentiria. La millor manera de no sentir pressió és ser com s'és. Avui dia hi ha gent que pensa que és qüestió de muntar-s'ho com el *Ripo* i que això funciona. S'equivoquen. No és això, és un error massa gran. Freud diria que als xiquets els agrada disfressar-se. Sóc xiquet».

Obsessiu, pinta i repinta i torna a esculpir monotemàticament les dones nues a la platja, a la cambra o esguardades de prop per la presència del mascle sempre amb ulls àvids. Un mascle que és ell i uns bruixots desentesos del món que van per la vida amb les flors a la barba, rosegant brins d'espígol i apareixent darrere de qualsevol corbada garrofera.

«L'artista, en veritat és un bruixot; té capacitat de mentir i de transformar la veritat, fas una veritat d'una mentida. Des de les Coves d'Altamira fins ara, el tema està tot fet, tot pintat. Per això, algun incapacitat diu que ja està tot pintat, tot fet; no sap el que es diu. L'art està tot fet fins a mi i de mi mateix endavant està sense fer. El bou i la dona m'agraden perquè són temes afrodisíacs. Tenen també el seu misteri dins. Ja t'he dit que sóc molt primari en la meua expressió, pinte dones perquè no puc gitar-me amb totes. I

«Metamorfosi de pantera», 1981. Acrílic sobre llenç. Dalt, «Metamorfosi coqueta», 1981. Acrílic sobre llenç.

com que no puc, les pinte, pinte la dona i em descarregue, tot és una sublimació. La dona i... la mona. La mona, també l'he pintada, però no ho saben, i l'he pintada molt. No tenia no-via ni tenia res...».

I se'n fot de tot, fins i tot dels crí-

tics que el defineixen com un pintor mediterrani per la vivesa del seu color. Ripollés, que immortalitza la calç de les parets maestratines i que es deixa fotografiar entre les figures de moro, se'n fot de la crítica i del Mediterrani, fins i tot d'ell mateix, perdut entre els barrancs amb la sola companyia de l'embalum de pots de pintura i els iogurts i la mel que l'acompanyen a les nits vora Borriol.

«Sí, per descomptat, el Mediterrani és una fal·làcia. És tan fal·làcia com la pàtria i els nacionalismes, tot això és absurd, tot. Tot el que siguen teories és eliminar la capacitat innata de l'ésser humà.

Tot això del Mediterrani i de l'escola mediterrània en la pintura és fer intel·lectualisme i això només ha valgut per a confirmar impotències individuals i polítiques.

L'art no té nacionalismes i la política social tampoc. A l'ésser humà, cal donar-li tota la informació que puga assimilar. Tu no perds la identitat quan en tens. El desenvolupament cultural d'una societat és donar-li mitjans i llibertat».

Així explica el seu exemple d'emba-daliment davant el fet artístic, sobretot quan crea: «Quan les coses no les intel·lectualitzes, s'entenen. M'ho passe bé quan estic treballant i em cau la bava. El símptoma de connectar més amb mi mateix és quan treballo, treballo, treballo i, de moment, em cau la bava com un avi; m'adone que estic a gust i en un altre espai. No tinc temps d'intel·lectualitzar la meua vida. Sóc tan inconscient que faig de tot. El repertori és variat, no sé fer una cosa més que una altra. M'agrada passar-m'ho bé i m'ho passe bé fent el que faig com ho faig. Això és com fer l'amor. Sempre que se'm permet, ho faig com a mi m'agrada en cada moment i m'ho passe bé. Crec que intel·lectualitzar el fer l'amor és una bogeria. En la pintura i l'escultura, és exactament el mateix. Les coses cal fer-les com a cada moment es necessita. És veritat que quan et comportes de forma subjectiva, en veritat apareix el que tu ets. Si intel·lectualitzes pots apareixer una cosa que no ets».